

Forssan kaupunki

# Koulukuljetusopas

# Sisältö

## Sisällys

|                                                                              |    |
|------------------------------------------------------------------------------|----|
| Sisältö .....                                                                | 2  |
| 1. Johdanto .....                                                            | 4  |
| 2. Lainsäädäntö .....                                                        | 4  |
| Perusopetuslaki .....                                                        | 4  |
| 6 § Oppilaan koulupaikan määräytyminen .....                                 | 4  |
| 32 § Koulumatkat .....                                                       | 5  |
| Muiden lakien ja asetusten turvallisuusmääräyksiä .....                      | 5  |
| 3. Kuljetusten myöntämisen perusteet .....                                   | 6  |
| Ensisijainen koulu eli ns. lähikoulu .....                                   | 7  |
| Koulumatkan pituus .....                                                     | 7  |
| Koulumatkan vaarallisuus .....                                               | 8  |
| Koulumatkan rasittavuus ja vaikeus .....                                     | 8  |
| Muutto kesken lukuvuoden .....                                               | 9  |
| 4. Koulukuljetuksen hakeminen ja toteuttaminen .....                         | 9  |
| Siipikuljetus .....                                                          | 10 |
| Matkat oman uskonnon tai äidinkielen opetukseen (välituntikuljetukset) ..... | 11 |
| Muuta .....                                                                  | 11 |
| 5. Koulukuljetusten suunnitteluprosessi .....                                | 11 |
| Touko-, kesä- ja heinäkuu .....                                              | 11 |
| Elokuu .....                                                                 | 11 |
| Päätöksenteko .....                                                          | 11 |
| Tiedottaminen .....                                                          | 12 |
| 6. Säännöt ja ohjeet koulukuljetuksissa .....                                | 12 |

# 1. Johdanto

Tässä asiakirjassa esitellään ne periaatteet, joiden mukaan esi- ja perusopetuksen oppilaille myönnetään koulukuljetus.

Ohjeissa on tietoa myös toimintatavoista koulukuljetuksia järjestettäessä.

Koulukuljetukset toteutetaan perusopetuslain 32 §:n ja Forssan kaupungin sivistys- ja tulevaisuuslautakunnan vahvistamia ohjeita noudattaen. Kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat voivat myös järjestää omalla kustannuksellaan lastensa koulumatkat haluamallaan tavalla.

Koulumatkojen käveleminen ja/tai pyöräileminen on kouluikäisille tärkeää liikuntaa. Liikkumattomuuden aiheuttamat terveyshaitat vähenevät, jos ala-asteella lapset liikkuvat vähintään kaksi tuntia ja sitä vanhemmat vähintään tunnin päivässä. Optimaalisten hyötyjen saamiseksi olisi hyvä liikkua tätäkin enemmän.

## 2. Lainsäädäntö

### ***Perusopetuslaki***

#### ***6 § Oppilaan koulupaikan määräytyminen***

*Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää päivähoitopalveluita.*

*Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään.*

*Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämispaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu päivähoitopaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämispaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieletä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa.*

*Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatusopillista järjestelmää.*

### **32 § Koulumatkat**

*Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitetusta päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoidoon.*

*Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.*

*Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.*

*Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.*

## **Muiden lakien ja asetusten turvallisuusmääräyksiä**

*Liikenne- ja viestintäministeriön asetus koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormauksesta ja turvallisuusjärjestelyistä(553/2006) on tullut voimaan vuonna 2006. Asetus koskee koulun säännölliseen toimintaan kuuluvia matkoja, jotka ovat kunnan tai vastaavan tahon järjestämää tilausliikennettä.*

*Koululaisten käyttämä normaali reittiliikenne ei kuulu asetuksen soveltamisalaan. Myös koulumatkoilla ja koulukuljetuksissa on tärkeä muistaa, että kaikkien tienkäyttäjien on otettava huomioon yleinen tieliikennettä koskeva lainsäädäntö.*

*Turvavyötä on tieliikennelain mukaan käytettävä kaikkien istuessaan sellaisella paikalla mihin se on asennettu. Oppilaita kuljettavan kouluauton (tilausliikenne, taksi, pienoislinja-autot) kuljettajan on myös käytettävä turvavyötä.*

*Autossa voidaan kuljettaa kuljettajan lisäksi enintään rekisteriotteeseen merkityn määrän istumapaikkaluvun mukainen määrä matkustajia. Jos auto on koulukuljetuskäyttöön hyväksytyillä lisäturvavöillä, matkustajien määrä yhdellä istuimella tai istuinrivillä saa olla enintään seuraavaa:*

| <i>istumapaikkojen määrä</i> | <i>matkustajien määrä</i> |
|------------------------------|---------------------------|
| 1                            | 2                         |
| 2                            | 3                         |
| 3                            | 5                         |
| 4                            | 6                         |

*Vierekkäisillä istumapaikoilla ei kuitenkaan saa olla useampia kuin kolme matkustajaa. Kuljettajalle ja kahdeksalle matkustajalle rekisteröidyssä henkilöautossa saa kullakin vähintään 70 senttimetrin levyisellä istumapaikalla, kuljettajan viereistä paikkaa lukuun ottamatta, kuljettaa kahta siihen sopivaa matkustajaa. Siten 1+8 hengen autossa saa kuljettaa 13 oppilasta sillä edellytyksellä, että kaikki oppilaat ovat lukuvuoden alkaessa alle 13-vuotiaita, muutoin saa kuljettaa 12 oppilasta (koulukuljetusasetus 2 §).*

*Linja-autoissa ei saa 1.8.2007 alkaen koulukuljetuksissa olla ylikuormaa lainkaan (koulukuljetusasetus 3 §). Linjaliikenteessä rekisteriin merkitty matkustajamäärä saadaan tilapäisesti ylittää 30 prosenttia (asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä 38 §).*

*Laki alkolukon käytöstä koulu- ja päivähoitokuljetuksissa (10.12.2010/1110) määrää alkolukon käytön pakolliseksi tilausajoina suoritettavissa koulu- ja päivähoitokuljetuksissa 1.8.2011 alkaen.*

*Koulukuljetusauto on merkittävä edessä ja takana olevalla koulukyytikilvellä. Kilven saa korvata takseissa valaistulla koulukuljetusta ilmaisevalla kuvulla, joka on vähintään taksivalaisimen kokoinen.*

### 3. Kuljetusten myöntämisen perusteet

Varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan oppilaan päivittäistä kodin ja kunnan osoittaman ensisijaisen koulun / esiopetuspaikan (= lähikoulu) välistä matkaa, jonka hän kulkee kouluun / esiopetukseen mennessään ja sieltä palatessaan. Kuljetus järjestetään vain väestörekisteriin merkitystä oppilaan kotiosoitteesta.

Koulukuljetuksella tarkoitetaan oppilaalle maksutonta kuljetusta kodin ja koulun / esiopetuspaikan välillä, jonka opetuksesta vastaava järjestää halvinta tarkoituksenmukaista kulkuneuvoa käyttäen. Maksuton koulukuljetus koskee esiopetusta, perusopetusta tai lisäopetusta saavaa oppilasta. Esioppilaan kuljetuksen järjestäminen edellyttää säännöllisyyttä. Kuljetus järjestetään, jos esioppilas on pelkässä esiopetuksessa, tulee aina aamuisin suoraan esiopetukseen tai lähtee aina välittömästi esiopetuksen jälkeen kotiin.

Vapaaehtoisen iltapäivätoiminnan jälkeen ei järjestetä koulukuljetusta. Tällöin huoltaja on vastuussa kuljetusjärjestelyistä ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Forssan kaupungin koulukuljetusten myöntämisessä ja järjestämisessä noudatetaan perusopetuslain 32 §:ssä määriteltyjä perusteita. Perusopetuslain lisäksi koulukuljetusten myöntämisessä noudatetaan näitä Forssan kaupungin sivistys- ja tulevaisuuslautakunnan hyväksymiä tarkentavia perusteita.

Perusteiden täyttyessä Forssan kaupunki on velvollinen järjestämään forssalaisille oppilaille maksuttoman koulukuljetuksen.

### ***Ensisijainen koulu eli ns. lähikoulu***

Kuljetusetuuden edellytyksenä on, että oppilas käy Forssan kaupungin osoittamaa ensisijaista koulua / esiopetuspaikkaa, jonka alueella hän väestörekisterin tietojen mukaan asuu. Ensisijaiseksi kouluksi / esiopetuspaikaksi voidaan katsoa myös muu Forssan kaupungin osoittama tarkoituksenmukainen koulu / esiopetuspaikka.

Oppilaalla ei ole oikeutta koulukuljetusetuuteen, mikäli huoltaja on anonut, että hänet otetaan muuhun kuin kaupungin osoittamaan lähikouluun tai esiopetuspaikkaan (POL 6 § 2 mom.) ja anomus on hyväksytty. Tällöin oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista (POL 32 § 3 mom.) Oppilaan huoltaja voi myös järjestää kuljetuksen kouluun / esiopetukseen omalla tai tilaamallaan kulkuneuvolla, jolloin hän vastaa siitä aiheutuvista kustannuksista ja järjestelyistä kokonaisuudessaan.

### ***Koulumatkan pituus***

Perusopetuslaissa määritellään koulumatkan pituudesta seuraavasti: ”jos perusopetusta, esiopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen”.

Forssan kaupungin sivistys- ja tulevaisuuslautakunnan määrittelemissä perusteissa esi- ja perusopetuksessa oppilaalle myönnetään koulukuljetus kaupungin osoittamaan ensisijaiseen esiopetus- tai perusopetuspaikkaan, kun koulumatkan pituus on:

- esiopetuksessa ja perusopetuksen 1. – 2. luokan oppilaalla yli 3 kilometriä
- perusopetuksen 3. – 9. luokan oppilaalla yli 5 kilometriä

Koulumatka mitataan lapsen väestörekisterin mukaisesta pysyvästä kotiosoitteesta, kotiportilta koulun portille lyhintä reittiä käyttäen ja tällöin kävely- ja pyörätiet otetaan huomioon ensisijaisina kulkuväylinä. Kunnan velvollisuus ei ole järjestää kuljetusta koko matkalle. Oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin lähimmän koulukuljetusreitin varteen.

### ***Koulumatkan vaarallisuus***

Jos koulumatka tai osa siitä määritellään oppilaan ikä ja yksilölliset edellytykset huomioiden liian vaaralliseksi, kaupunki on velvollinen järjestämään kuljetuksen vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia oppilaan kuljettamisesta. Koulumatkan turvallisuuden arvioinnissa tarkastellaan koulumatkan liikenteellisiä yms. olosuhteita:

- tien toiminnallinen luokka
- tien ylityskohdat
- liikennemäärät
- viranomaisten antamat lausunnot ja ohjeet
- nopeusrajoitukset
- tien leveys
- tien piennarleveys
- mahdolliset kevyen liikenteen väylät ja tievalaistus

Vaarallisiksi tieosuuksiksi on Forssassa määritelty:

- valtateiden 2 ja 10 ylitykset 3-luokkalaista nuoremmille oppilaille
- Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta määrittelee vaarallisen tien.

Esioppilaisiin ei sovelleta vaarallisen koulumatkan sääntöä, koska he kulkevat aina täysi-ikäisen saattajan kanssa.

Jos koulukuljetusta haettaessa koulumatkan vaarallisuuteen vedotaan petohavaintojen perusteella, tarvitaan riistanhoitopiirin lausunto. Lausunto ei velvoita kuntaa kuljetuksen järjestämiseen, mutta sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa. Kuljetustarve arvioidaan oppilas- ja tapauskohtaisesti.

### ***Koulumatkan rasittavuus ja vaikeus***

Kaupunki on velvollinen järjestämään koulukuljetuksen tai korvaamaan huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos matka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Matkan rasittavuutta ko. oppilaalle arvioitaessa käytetään perusteena terveydenhuollon asiantuntijan lausuntoa, jonka huoltaja on velvollinen hankkimaan. Lausunto ei velvoita

kuntaa kuljetuksen järjestämiseen, mutta sitä käytetään asiantuntija-apuna päätöksenteossa. Ko. asiantuntijalausunto on uusittava joka lukuvuosi, jos se ei ole luonteeltaan pysyväisluonteinen.

Koulunjohtaja/rehtori päättää oppilaan tilapäisestä esim. sairastumisesta tai loukkaantumisesta johtuvasta kuljetustarpeesta.

### ***Muutto kesken lukuvuoden***

Oppilaan muuttaessa kesken lukuvuoden Forssassa toisen koulun oppilasalueelle ja tehdään päätös oppilaan jatkamisesta entisessä koulussaan, koulukuljetus voidaan järjestää entiseen lähikouluun lukukauden loppuun.

Kun koulukuljetus järjestetään kesken lukuvuoden tapahtuvan muuton perusteella, noudatetaan koulukuljetuksen järjestämisessä pääsäännön kilometrirajoja.

## **4. Koulukuljetuksen hakeminen ja toteuttaminen**

Kuljetus-/korvaushakemus mahdollisine liitteineen toimitetaan koululle kouluun ilmoittautumisen yhteydessä tai viimeistään koulunaloitusvuoden maaliskuun loppuun mennessä. Esioppilaiden kuljetushakemukset tehdään esiopetukseen ilmoittautumisen yhteydessä.

Koulukuljetuksissa käytetään ensisijaisesti julkista liikennettä. Oppilas voi joutua odottamaan koulun alkamista aamulla koulussa tai kuljetuksen alkamista koulun päätyttyä.

Perusopetuslain mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina. Kuljetusten ja koulun alkamisen odottaminen koululla tapahtuu valvotuissa olosuhteissa.

Koulukuljetusta ei välttämättä järjestetä oppilaan koko koulumatkalle, vaan oppilaan tulee varautua siihen, että hän kulkee osan koulumatkasta omatoimisesti. Kuljetuksen myöntämisenperusteena oleva kilometriraja on pisin mahdollinen omavastuumatka oppilaan omatoimiselle kulkemiselle. Oppilaan koulukuljetukseen ja omatoimiseen kävelyyn kuluva yhtenäisaika odotusaikoineen ei kuitenkaan saa ylittää perusopetuslain mukaisia päivittäisiä koulumatkaan kuluvia aikoja.

Oppilas noudetaan ”kotiportailta” vain poikkeustapauksissa ja erikseen perustellusta syystä. Perusteltu syy voi olla esimerkiksi liikuntaeste. Huoltajan työeste, vuorotyö, opiskelu tai kotihoidossa olevien muiden lasten hoitaminen eivät ole riittäviä perusteita.

Alla olevassa Kuntaliiton tekemässä taulukossa on esitetty keskimääräisiä kävelyaikoja ikäluokittain. Oppilaan kilometriä kohti tarvitsema keskimääräinen kävelyaika

| Ikä vuosina       | 5      | 6      | 7      | 8      | 9        | 10     | 11       | 12       | 13       | 14       | 15     | 16       |
|-------------------|--------|--------|--------|--------|----------|--------|----------|----------|----------|----------|--------|----------|
| Kävelyaika min/km | 16 min | 15 min | 14 min | 13 min | 12,5 min | 12 min | 11,8 min | 11,6 min | 11,4 min | 11,2 min | 11 min | 10,8 min |

Maksuttomaan koulukuljetukseen oikeutetun oppilaan huoltajalle voidaan maksaa koulumatkakustannusten korvausta, jos huoltaja itse hoitaa oppilaan kuljetuksen siinä tapauksessa, että muuta koulukuljetuksen tarvetta ei kyseisellä suunnalla ole. Esioppilaan huoltaja voivat hakea kuljetuskorvausta, kun maksuttoman kuljetuksen edellytysten täyttyvät lukuun ottamatta kuljetukseen vaadittavaa säännöllisyyttä. Päätös korvauksen maksamisesta tehdään aina tapauskohtaisesti lukuvuodeksi kerrallaan.

## ***Siipikuljetus***

Siipikuljetuksella tarkoitetaan Forssan kaupungin koulukuljetukseen oikeutettujen oppilaiden kuljetuksen yhteydessä tapahtuvaa muiden oppilaiden maksullista kuljetusta. Forssan kaupungilla ei ole velvollisuutta järjestää siipikuljetusta. Siipikuljetus on tarkoitettu ensisijaisesti esi- ja perusopetuksen oppilaille, mutta myös toisen asteen opiskelijoille. Esi- ja perusopetuksen oppilaat, joilla ei ole oikeutta kuljetukseen sekä toisen asteen opiskelijat voivat kulkea koulumatkat koulukuljetuksen mukana korvausta vastaan, mikäli:

- joukkoliikennettä ei ole käytettävissä
- koulukuljetuksen kuljetusreitistä ei poiketa
- autossa on oppilaalle tilaa
- kuljetus ei lisää muiden kuljetusaikaa
- kuljetuksesta ei aiheudu muita kustannuksia

Siipikuljetuksen verollinen hinta on enintään Matkahuollon määrittämän kyseisen matkan bussilipun hinnan suuruinen.

Kuljetukseen otetaan ensisijaisesti alakoulun oppilaita, etusija on nuorimmilla oppilailla. Sen jälkeen kuljetukseen otetaan yläkoulun oppilaita ja sitten toisen asteen

opiskelijoita. Toissijaisena perusteena käytetään matkaa, jolloin kauimpana asuvat ovat etusijalla.

Siipikuljetusta haetaan koulukuljetushakemuksella, joka tehdään lukukausittain.

Siipikuljetukset laskutetaan lukukausittain tehdyn varauksen mukaisesti.

Oikeuden siipikuljetukseen menettää, jos Forssan kaupunki tarvitsee paikan oppilaalle, jolla on oikeus kuljetukseen. Siipikuljetusoikeuden voi menettää myös, jos kuljetuksesta aiheutuu haittaa lakisääteisten koulukuljetusten järjestämiselle. Myös oppilaan huono käytös ajoneuvossa, myöhästyminen kuljetuksesta sekä ilkivalta ajoneuvossa voivat johtaa kuljetuksen menettämiseen.

Siipikuljetuksen käyttäjän on ilmoitettava etukäteen palvelun käytön lopettamisesta Forssan kaupungille ja liikennöitsijälle.

### ***Matkat oman uskonnon tai äidinkielen opetukseen (välituntikuljetukset)***

Välituntikuljetukset järjestetään aina tapauskohtaisesti riippuen oppilaan iästä ja koulujen välimatkasta.

### ***Muuta***

Koulun työsuunnitelman mukaisiin toimintoihin liittyvistä kuljetuksista, joissa kuljettajina toimii koulun henkilökunta tai toisen lapsen huoltaja, tiedotetaan aina ennalta ja ko. kuljetuksiin pyydetään kuljetettavien lasten huoltajilta lupa tapauskohtaisesti.

## **5. Koulukuljetusten suunnitteluprosessi**

### ***Touko-, kesä- ja heinäkuu***

- harkinnanvaraisten koulukuljetusten hakuaika päättyy kouluun ilmoittautumisen yhteydessä
- perustietojen kerääminen kouluilta kesäkuun alkuun mennessä
- kuljetusreittien valmistelu, jossa yhdistetään esiopetuksen, perusopetuksen ja erityisopetuksen kuljetuksia huomioon ottaen tarkoituksenmukaisuus ja lainsäädännön asettamat rajoitukset
- liikennöitsijöiden kilpailuttaminen

## ***Elokuu***

Kuljetuspäätökset ja tiedottaminen huoltajille, kouluille, päiväkoteihin ja liikennöitsijöille.

## ***Päätöksenteko***

Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta hyväksyy koulukuljetusperiaatteet. Niiden toimivuutta seurataan ja niitä voidaan tarvittaessa muuttaa lautakunnan päätöksellä. Harkinnanvaraisista koulukuljetuksista tekee päätöksen lautakunta tai kasvatus- ja opetuspäällikkö.

Mikäli huoltajat eivät tyydy kasvatus- ja opetuspäällikön päätökseen, oikaisuvaatimuksen voi tehdä sivistys- ja tulevaisuuslautakunnalle ja sivistys- ja tulevaisuuslautakunnan päätöksestä hallinto-oikeudelle.

Liikennöitsijöiden kuljetustarjouksista päätöksen tekee sivistys- ja tulevaisuuslautakunta.

## ***Tiedottaminen***

Tiedot koulukuljetuksista toimitetaan koteihin lukuvuosittain elokuussa ennen koulutyön alkamista.

Kasvatus- ja opetuspäällikön päättämistä harkinnanvaraisista kuljetuksista ilmoitetaan vanhemmille sivistysviraston toimesta.

Koulukuljetuksista tiedottaminen on koulukohtaisten tarpeiden mukaan esillä koulujen ja esiopetusta antavien päiväkotien vanhempainilloissa.

Koulukuljetusperiaatteet ovat luettavissa Forssan kaupungin internetsivuilla.

# **6. Säännöt ja ohjeet koulukuljetuksissa**

Liikennöitsijöiden/autoilijoiden vastuu kattaa matkan autoon noususta kotipysäkiltä tai noutopisteestä koulun pysäkillä jättämiseen ja toisin päin.

Koulukuljetusauton kyytiin saavat nousta vain ne oppilaat, joille on myönnetty siihen lupa koululta. Koulukuljetusautoon ei saa ottaa kavereita mukaan. Oppilaat kuljetetaan ainoastaan ajolistaan merkittyyn osoitteeseen.

Koulukuljetusauton kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä

tavaroita, joita lukujärjestyksen mukaan tarvitaan esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.

Alla on lueteltu periaatteita ja ohjeita, joiden mukaan koulukuljetuksien aikana on toimittava. Periaatteita noudattamalla koulukuljetukset sujuvat joustavasti ja turvallisesti.

- Koulun järjestyssääntöjä on noudatettava myös koulumatkan aikana.
- Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Autossa ei saa liikkua paikasta toiseen kuljetuksen aikana ja oppilaan on ehdottomasti pidettävä turvavyö kiinni määräysten mukaisesti.
- Auton kuljettaja saa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla.
- Huoltajan tulee ilmoittaa, jos oppilas jostakin syystä ei tarvitse koulukyytiä, koulu antaa ohjeet peruutusten tekemisestä.
- Auton kyytiin saa ottaa sukset, muttei isoja urheiluvarusteita, kookkaita soittimia tai ylimääräisiä muita tavaroita vaan näiden toimittamisesta kouluun on huoltajan huolehdittava sovitus koulun kanssa. Sukset, pelimailat ja luistimet on kuljetuksen ajaksi oltava pakattuna suljettuun pussiin tai kassiin.
- Oppilaan on oltava sovitulla pysäkillä riittävän ajoissa, noin 5 minuuttia ennen sovittua aikaa.
- Auto ei odota oppilasta, jos hän lähtee hakemaan esim. unohtunutta tavaraa kotoa.
- Myöhästynyttä oppilasta ei erikseen kuljeteta.
- Linja-autoa käytettäessä on annettava selvä ja reipas pysähtymismerkki. Hämärän ja pimeän aikana heijastin auttaa ratkaisevasti näkymistä.

Aamuisin koulukuljetusauto voi saapua hieman ilmoitettua aikaa myöhemmin. Koulukuljetusauto ei kuitenkaan saa ohittaa hakupaikkaa ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki ajolistojen mukaan hakupaikasta kyytiin nousevat oppilaat ole mukana. Iltapäivisin koulukuljetusoppilaat haetaan kouluilta suunnitellun ajoreitin mukaisesti. Iltapäivisin saattaa lukujärjestyksistä johtuen olla ”ruuhkahuippuja”, jolloin oppilaat voivat joutua odottamaan koulukuljetusta.